

Reply to Book review

เสียง(สะท้อน)จากภาคเหนือ...ข้อมูล โบราณคดีล่าสุด (ช่วงเวลาที่ย้ายไป: ยุคหินใหม่)

ดร.สุภาพร นาคบัลลังก์¹
ชินณวุฒิ วิทยาลัย²

ที่มาของการ Reply

หนังสือ ตำรงวิชาการ (ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม-ธันวาคม 2551)
บรรณาธิการ ผศ.ดร. จิรัสสา คชาชีวะ
บทความ Book review
เสียงจากภาคเหนือ...ข้อมูลโบราณคดีล่าสุด
(วิจารณ์หนังสือ “จากยุคหน้าแข็งไพลสโตซีนสู่สมัยล้านนา”)
ผู้วิจารณ์ รศ.ดร. ธนิก เลิศชาญฤทธ์

เมื่อได้ทราบหนังสือ “จากยุคหน้าแข็งไพลสโตซีนสู่สมัยล้านนา” ที่ผู้เขียนทั้งสองมีส่วนร่วมด้วยนั้นได้รับการวิจารณ์ในวารสารตำรงวิชาการก็รู้สึกดีใจ เพราะหนังสือเล่มนี้ คงต้องเป็นประโยชน์ต่อวิชาการโบราณคดีเป็นแน่แท้ จึงมีคุณค่าพอให้มีผู้วิจารณ์ ฉะนั้น จึงต้องขอขอบคุณ รศ.ดร. ธนิก เลิศชาญฤทธ์ มา ณ โอกาสนี้ แต่เมื่อได้อ่านบทวิจารณ์แล้วก็ต้องกลับมาทบทวนเนื้อหาในหนังสืออีกครั้งและต้องขอเขียนตอบต่อคำวิจารณ์ดังนี้:

**“...หนังสือ...ยังไม่ลงตัวในเรื่องการจัดใจความหลัก(Theme)
ของเนื้อหา**

¹ศูนย์โบราณคดีภาคเหนือ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

²นักโบราณคดีชำนาญการพิเศษ สำนักศิลปากรที่ 11 อุบลราชธานี

... ดูเหมือนว่าผู้เขียนในแต่ละบทไม่พยายามเชื่อมโยงข้อมูลและการตีความของตัวเองกับงานของคนอื่น...

ที่เป็นอย่างนั้นก็เนื่องจากหนังสือเล่มนี้เป็นการรวมตัวของผู้ที่ศึกษาวิจัยด้านโบราณคดีประวัติศาสตร์ของล้านนาที่ร่วมกันดำเนินงานในโครงการจัดตั้งศูนย์โบราณคดีภาคเหนือ หากผู้วิจารณ์พลิกไปหน้า “เกี่ยวกับผู้เขียน” ในส่วนท้ายของหนังสือแล้วจะเข้าใจได้ทันทีว่าเหตุใดเนื้อหาในบทต่างๆ จึงเป็นเช่นนั้นดังที่อธิบายไว้ใน “คำนำ” แล้ว อีกทั้งบรรณาธิการเล็งเห็นว่าหากผูกโยงเนื้อหาเข้าด้วยกันอาจส่งผลให้ผู้อ่านสับสนหรืออาจส่งผลให้ผู้เขียนในบทต่างๆ ต้องปรับปรุงเนื้อหาให้เข้ากันจนอาจ “หลุด” จาก “ใจความหลัก” ของตนได้ จึงควรให้ดำเนินไปตามวิถีของแต่ละบท

จุดสำคัญที่ผู้เขียนต้อง Reply ครั้งนี้มีอีกประเด็น คือ ข้อวิจารณ์เนื้อหาในบทที่ 3 “สมัยก่อนประวัติศาสตร์ในล้านนา” ซึ่งวิจารณ์ว่า **“...แบ่งยุคสมัยก่อนประวัติศาสตร์ในภาคเหนือออกเป็นสองยุคเท่านั้น ได้แก่ ยุคหิน (หมายถึงยุคหินเก่าเท่านั้น ไม่รวมยุคหินใหม่) และยุคโลหะ...”**

คำวิจารณ์นี้ทำให้ผู้เขียนต้องกลับไปทบทวนเนื้อหาในบทที่ 3 อีกครั้ง และพบว่าผู้เขียนได้อธิบายหลักฐานที่เป็นวัฒนธรรมยุคหินใหม่ไว้หลายที่หลายแห่ง โดยพยายามอธิบายการกระจายตัวของหลักฐานยุคหินเก่า-หินกลาง(ฮัวบีเนียน)-หินใหม่ ที่ปรากฏในพื้นที่ต่างๆ ของภาคเหนือซึ่งอธิบายแยกเป็นพื้นที่ตามหุบเขาหรือแอ่งที่ราบต่างๆ โดยที่ไม่อาจอธิบายเป็นภาพรวมของภาคเหนือทั้งหมดได้เนื่องจากแต่ละพื้นที่อาจมีพัฒนาการไม่เท่ากันทั้งมิติทางวัฒนธรรมและมิติเวลา

แม้ว่าผู้วิจารณ์จะเคยกล่าวกับผู้เขียนว่า **“คงอ่านข้ามไป”** แต่เพื่อมิให้เกิดการเข้าใจผิด เราจึงจำเป็นต้องมี **สารตอบอย่างเป็นทางการฉบับนี้** มายังกองบรรณาธิการดำรงวิชาการ

อเนึ่งหากผู้อ่านท่านใดมีความประสงค์ที่จะสืบค้นข้อมูลในหนังสือ “จากยุคน้ำแข็งไพลสโตซีนสู่สมัยล้านนา” สามารถเข้าดูรายละเอียดของหนังสือได้ที่ <http://www.soc.cmu.ac.th/web/nac/> หรือหากต้องการรับหนังสือดังกล่าวกรุณาติดต่อโดยตรงมายัง ศูนย์โบราณคดีภาคเหนือ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่เบอร์โทรศัพท์ 053-943543 หรือ อีเมลล์ nac@chiangmai.ac.th